

SUNDHEDSMINISTERIET

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundhedsudvalg

Dato: 02-09-2021
Enhed: SPOLD
Sagsbeh.: DEPKAN
Sagsnr.: 2109753
Dok. nr.: 1873088

Folketingets Sundhedsudvalg har den 17. maj 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 1296 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Martin Geertsen (V).

Spørgsmål nr. 1296:

"Ministeren bedes kommentere artiklen "Kræft i maverregionen overses nemt i almenpraksis" fra Onkologisk Tidsskrift 12/5-21, herunder om og i givet fald hvordan sundhedsmyndighederne vil tage initiativ til at styrke opsporingen og forebyggelsen af kræft i maverregionen.

<https://onkologisktidsskrift.dk/behandlinger/mavekraeft/1981-kræft-i-maverregionen-over-ses-nemt-i-almen-praksis.htm> "

Svar:

Til brug for min besvarelse af spørgsmålet har ministeriet indhentet bidrag fra Sundhedsstyrelsen, som oplyser følgende:

"Artiklen omhandler tidlig opsporing/diagnostik i almen praksis af patienter med vage symptomer i maverregionen, hvor der ikke umiddelbart er mistanke om kræft. I nedenstående bidrag forholder Sundhedsstyrelsen sig til tidlig opsporing af patienter med vage symptomer generelt, herunder tidligere, aktuelle og mulige fremtidige initiativer mhp. at forbedre forløbene for disse patienter samt almen praksis' muligheder i den forbindelse.

Tidligere og aktuelle initiativer

Udredningen på kræftområdet er ved forskellige udviklingstiltag gennem en årrække blevet mere og mere systematisk. Pakkeforløb for kræft for patienter med alarmsymptomer på en organspecifik kræfttype er blevet udviklet og senere diagnostikpakkeforløb for patienter med uspecifikke symptomer på alvorlig sygdom, der kan være kræft.

I forbindelse med Kræftplan IV var der efterfølgende fokus på, at kræft skal opdages tidligere. Der blev bl.a. prioriteret midler til en øget kapacitet til udredning af kræft (170 mio. kr. årligt fra 2017), herunder til bedre redskaber og direkte henvisningsmuligheder for almen praksis. Derudover blev der foretaget et servicetjek af udvalgte organspecifikke pakkeforløb, herunder opdatering af håndtering af symptombilledet samt kriterierne for henvisning til pakkeforløbene. Flere udvalgte pakkeforløb er blevet revideret, herunder pakkeforløb for gynækologiske kræftformer, bugspytkirtel, galdegang og lever og flere er på vej, herunder pakkeforløb for tyk-og endetarmskræft samt pakkeforløb for spiserør, mavemund og mavesæk.

Endvidere er diagnostisk pakkeforløb blevet revideret – et arbejde som Sundhedsstyrelsen er i gang med at færdiggøre. I dette arbejde er den indledende udredning i almen praksis blevet opdateret, herunder hvilke undersøgelser der bør foretages forud

for en evt. henvisning til diagnostisk pakkeforløb, hvis de indledende undersøgelser peger på alvorlig sygdom, der kan være kræft.

I den senere tid har der været fokus på patienter med vage symptomer, hvor der ikke er konkret mistanke om alvorlig sygdom, der kan være kræft. Der har været faglige drøftelser af, hvordan patienter med vage symptomer bedst udredes og hvilke diagnostiske muligheder almen praksis bør have til rådighed.

De faglige drøftelser har bl.a. omhandlet billeddiagnostisk udredning af patienter med symptomer fra lungerne på møder med relevante parter i 2020. På disse møder kom det frem, at der er behov for mere viden om, hvilke undersøgelsesmetoder, der bør anvendes. Sundhedsstyrelsen har derpå igangsat et arbejde med henblik på at afdekke evidensen, som efterfølges af en fuld medicinsk teknologivurdering (MTV) i 2022, hvis det viser sig, at der er tilstrækkelig viden.

Behov for national faglig dialog

Som beskrevet ovenfor er der igangsat forskellige tiltag på kræftområdet med fokus på tidlig opsporing og diagnostik, herunder af patienter med vage symptomer. Det er Sundhedsstyrelsens vurdering, at den tidlige opsporing og diagnostik af patienter med vage symptomer bør ske mere struktureret og ensartet på tværs af landet, så patienter sikres lige adgang til diagnostik, og forløbene og samarbejdet herom bliver mere sammenhængende, uden unødige forsinkelser mv.

Samtidig er det Sundhedsstyrelsens vurdering, at der er behov for en national faglig dialog med henblik på at identificere, hvilke behov der er for at styrke den tidlige opsporing, herunder hvordan der bedst muligt sikres strukturerede forløb for patientgruppen samt hvilke konkrete initiativer og nationale rammer, der kan understøtte dette. I en sådan faglig dialog er det også væsentligt at have fokus på ressourceanvendelse, overdiagnostik mv.

Sundhedsstyrelsen er enig i, at den praktiserende læge skal have gode muligheder for at kunne henvise direkte til hurtige diagnostiske undersøgelser ved udredning af patienter med vage symptomer. Ifølge Danske Regioner havde alle regionerne i 2017 indgået aftale om direkte henvisning fra almen praksis til en række billeddiagnostiske undersøgelser. Af en ny undersøgelse lavet af VIVE (offentliggjort primo august 2021) baseret på interviews af sundhedspersoner, herunder praktiserende læger, fremgår det, at størstedelen af de adspurgte praktiserende oplever en begrænset eller ingen udvidet adgang.

Det er Sundhedsstyrelsens vurdering, at der er behov for mere viden om almen praksis' adgang til billeddiagnostiske undersøgelser på sygehusene på tværs af landet, herunder evt. regionale forskelle for at kunne vurdere, om der er behov for yderligere styrket adgang. Det vil kunne indgå i en national faglig dialog, hvordan der kan skabes yderligere viden herom, og hvilke initiativer der vil kunne understøtte dette. En national faglig dialog bør munde ud i en opstilling af de identificerede behov for en styrket tidlig opsporing og diagnostik af patienter med vage symptomer med henblik på at pege på konkrete løsninger, der kan understøtte bedre og mere sammenhængende forløb for disse patienter.

Sundhedsstyrelsen finder det meget vigtigt at den aktuelle udvikling vedr. tidlig diagnostik af patienter med vage symptomer fortsætter, og at området hele tiden udvikles på baggrund af ny viden, evidens mv. i samarbejde mellem myndigheder og faglige miljøer.”

Jeg kan henholde mig til Sundhedsstyrelsens bidrag. Tidlig opsporing af kræftsygdomme er væsentligt for at sikre gode forløb og forbedre prognosen for patienter med kræft. Jeg ser frem til at følge de faglige drøftelser på området og på baggrund heraf at vurdere behovet for nye tiltag.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Karen Nørgaard